

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, MARCH 5, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

ČAS KOMUNISTIČNE DELITVE. — Poroča se, da je sedaj v cvetju delitev župniških posestev. Marsikoga so zvalili za seboj z obljubami, da bo pri delitvi dobil lep delež, če bo navdušeno vpil: "Živijo Tito." Sedaj morajo vsaj malo izpolniti te obljube. Glas zaveznikov pripoveduje, kako je čez 80 let stari dedan v St. Vidu na Dolenjskem dopovedoval tistim, ki so se hoteli polastiti cerkvene zemlje, da bodo morali potem pač drugače vzdrževati duhovnike, če zemljo pobere. Tudi to jim je povedal, da celo po komunističnih odredbah gre zgodovinskim ustanovam kot je šentvitska fara več zemlje. Vse je bilo seveda bob v steno. Tisti, ki so hoteli zemljo so bili prpričani, da jih hoče župnik opehariti za plačilo, ki jim je bilo obljubljeno za komunistično rogoviljenje.

Tudi iz štajerske je dosti poročil, kako se uničujejo na ta način stare župnije. In vse to proti besedilu nove titovske ustave, ki pravi, da se mora za razlastitev po državi plačati odškodnina. Iz tega se vidi, kaj pomeni kaka ustava, če imate opraviti z ljudmi, ki nobene besede ne drže.

NOVI GROBOVI

Marija Sajfert

Po enotedenski bolezni je umrla v St. Alexis bolnišnici včeraj jutraj Marija Sajfert, rodona Hrvatica, stara 63 let, stanujoča na 4110 E. 80. St. Bila je članica društva Zrinjski Frankopan št. 403 HBZ, društva Hrvatski kolo in Oltarnega društva cerkve sv. Pavla na 40. St. Tuokaj zapuščila soproga Nicka. Pogreb bo v četrtki zjutraj ob 9 iz Ferfoliatovnega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 9:30.

Anton Levstik

Sinoči ob 11:45 je umrl na svojem domu Anton Levstik, stanujoč na 9408 Columbia Ave. Pogreb bo iz Zakraskovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba in druge podrobnosti bomo sporočili jutri.

Mesto ne mara imeti UNO v svoji sredi

Greenwich, Conn. — Organizacija združenih narodov (UNO) je odločila, naj bo stalno bivališče tega organizacije v Greenwich, Connecticut, ki je eden najlepših krajev v Ameriki. V nedeljo je meščanstvo z 2 proti 1 odločilo, da ne mara imeti v svoji sredi glavnega stana UNO.

ZAMOREC JE PRIZNAL, DA JE UBIL PAR, TRUPLI PA SKRIL V KOTLINO

Indianapolis, Ind. — Robert O'Neil, načelnik državne policije, je priznal, da je v zapuščeni kamnoloma blizu Bloomington, Ind. ubil 43-letnega Russella Koontza in 33-letno Phyllis Coleman. Podpisal je izjavo, v kateri pravi, da je nalezil na par v zapuščeni poslopju kamnoloma in ker mu je Koontz grozil, da ne bo šel živ od tam, ker ga je spoznal, ga je ubil. Nato je zavlekel žensko v bližnjo kolibo in jo z vrvo zadavil. Zatem je vrgele obe trupli v jamo, kjer je bilo do 2 čevljava vode.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Dne 5. februarja 1944 so v Cerknem na Goriškem partizani ponoči vdrl v župnišče in odpeljali kaplana Lado Piščanca in Ludvika Sluga. S 13 drugimi so jih ubili v gozdu nad Cerknem. Kaj sta storila mlada duhovnika, da so ju umorili? Ali je bilo to potrebno za svobodo naroda? Ali je čudno, da so ljudje zgrabili za orožje in se branili pred partizanskimi tolovaji?

Guverner Lausche je urgiral senat za vodno pot do morja

Hoče tudi kupiti bolnišnico v Cambridge za državo

Washington. — Včeraj je bil poklican pred senatni pododsek za inozemske zadeve ohijski guverner Frank J. Lausche, ki je urgiral kongres, naj pohiti s projektom na reki sv. Lovrenca, da se odpre pot iz Velikih Jezera do morja.

"Prepričan sem," je izjavil Mr. Lausche, "da bi bila pogreška napram naši narodni ekonomiji, ako se ne bi porabilo pravnih virov za boljše življenje naroda. S tem, da se poglubi reko sv. Lovrenca, da bodo mogle pomorske ladje v Velika Jezera v notranjost dežele, se bo doprineslo k bogastvu dežele. Ta projekt, po mojem mnenju, ne bo prav nič škodil železnicam, kot trdijo," je izjavil guverner.

To priliko v prestolnici bo izrabil guverner tudi v to, da bi dobil za državo Ohijsko vojaško bolnišnico v Cambridge, Ohio, ki jo bo armada opustila 15. marca. Tukaj bi se nastanilo slaboumne, za katere zdaj tako zelo primanjkuje prostora. Denar za bolnišnico bi preskrbel postavodaja, čim bi jo vlada razglasila kot odvisno lastnino.

Darovi za begunce

Za slovenske begunce je izročilo poštovno društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ \$25. Iskrena zahvala zavednemu društvu za ta lep dar.

Za slovenske bogoslovce v Pragla so darovali sledeči: Matija Flajnik \$20, neimenovana \$11, Frances Hribar \$10, Anton Grdina, Karol Vintar, Jennie Veličkonja, Mrs. Bizjak, Mary Bogovič, Jos. Cimperman, Mary Straus, Mary Stanonik — po \$5; Agnes Kosec, Anna Zakrajšek, Jennie Maver po \$3; Anna Fortuna Anna Kramar, Anna Ponikvar po \$2; Cecilija Znidaršič \$1.50; Cecilija Skrbec, Agnes Matjašič, Rose Zadnik po \$1. — Skupaj \$100. Najlepša hvala vsem skupaj za tako izdaten dar.

Iz raznih naselbin

Chicago. — Dne 1. febr. je umrl Frank Ajster, star 68 let in doma iz Krške vasi pri Brezicah. V Ameriko je prišel še mlad se tukaj poročil, potem pa se je vrnil v stari kraj, kjer si je sezidal novo hišo in gospodarsko poslopje, zatem pa zopet v Ameriko. Tekaj zapuščila sina, ki se je nedavno vrnil od vojakov in hčer, v starem kraju pa ženo in dva sinova.

Duluth, Minn. — Tukaj je umrla Anna Rendulich, stara 57 let in rojena v Jugoslaviji. V tem mestu je živela 30 let. Zapuščila moža, šest sinov (dva pri vojakih), štiri hčere in devet vnukov. — V bolnišnici St. Mary je dobro prestal operacijo Louis Šuštar, gozdni delavec. — Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom v New Duluth Joe Skender.

Krayn, Pa. — Po kratki bolezni je 22. nov. umrla Mary Ilersic, rojena Zalar, stara 63 let in doma iz vasi Čohovo od Sv. Vida pri Cerknici na Notranjskem. Tukaj zapuščila moža, tri hčere, tri sinove in pet nečakov, v starem kraju pa sestro.

\$90,000 bo prihranjenega delničarjem, če bo tožba uspela

Včeraj je bila vložena na okrajni sodnji v Clevelandu tožba, ki je zelo velike važnosti za delničarje stare, North American Trust banke. Tožbo je vložila Mrs. Ana Knaus, 3916 St. Clair Ave. po odvetniku S. J. Zablonty, Standard Bldg.

Ako bo Mrs. Knaus s to tožbo uspela, bo to v veliko korist vsem delničarjem gori omenjene banke. Čeprav se je zadeva, tikajoča se dvojne obveznosti delničarjev, obravnavala na sodnih približno 10 let, pa se je pojavila zdaj zelo važno legalno vprašanje, katerega ni doslej še nihče stavil, niti ga ni upošteval na sodnih. Ako bo uspela s to tožbo, bo s tem prihranjenega vsem delničarjem stare banke nad 45% od vsote, ki se jo zahteva od delničarjev kot plačila za obresti in sodne stroške povzruha dvojne glavnice. Z drugo besedo rečeno, s tem bi bilo prihranjenega delničarjem nad \$90,000.

Mrs. Knaus smatra, da predno bo plačala, kar zahteva prejemnik, se bo borila do konca z vsemi legalno razpoložljivimi sredstvi za njih skupno korist.

Njen odvetnik, Mr. Zablonty, ni imel do sedaj nobenega opravljanja v zadevi delničarjev te banke in ga je Mrs. Knaus najela na svojo lastno inicijativo.

Anglija gleda na Ameriko, da spravi Ruse iz Perzije

London. — V Londonu se boje, da bo dejstvo, ker noče vzeti Rusija svojih čet iz Perzije, če bolj razdvoji Rusijo in zapadne demokracije. Zunanji minister Bevin je prekinil svoje politične in prihitel domov v tej krizi.

Anglija zre zdaj na Zed. državo, naj bi prevzela vodilno vlogo, da se pregovori Rusijo naj se drži dane obljube in vzame vojaštvo iz Perzije. Anglija misli, da bodo Zed. države zdaj bolj trdno nastopile proti Rusiji. To pomena iz govorov državnega tajnika Byrnesa in senatorja Vandenberg.

Londonsko časopisje trdi, da je to, ker Rusija ni vzela vojaštva iz Perzije, ustvarilo najbolj resno diplomatsko krizo od konca vojne.

Socialisti ne morejo iti s komunisti

Iserlohn, Nemčija. — Dr. Karl Schumacher, vodja socialistov v angleški coni je povedal svojim pristajšem, da socialistična stranka v angleški in francoski coni ne more delati s komunisti. Vzrok temu je, ker je cilj komunistov ustvariti eno samo stranko, kar je proti principom socialistov.

SPOMNITE SE SLOVENSKIH
BEGUNCEV S KAKIM DAROM

Razne vesti od
naših borcev
v službi
Sirica Sama

Joseph Humor, sin Mr. in Mrs. Jerry Humor iz 1461 E. 174. St. je šel služiti Strica Sama. Vpisal se je za dve leti v korarinov. Njegov naslov je sedaj: Pvt. Joseph Humor, 590886 Ph. 1st Rec. Bn., Parris Island, South Carolina. Parv vesel bo, če se ga prijatelji spomnijo s kartico.

Telefonski uslužbenci so odločeni začeti s stavko

New York. — Telefonski uslužbenci pri American Telephone & Telegraph Co. so odločeni, da začnejo v četrtek zjutraj ob šestih s stavko. Dozaj so bila vsa pogajanja brez uspeha. Kompanija je pri volji dati 15 centov poviška na uro, toda unija zahteva 18 1/2c.

Ta stavka bi prizadela samo klice na daljavo. Tam, kjer ima "dial" sistem bi postrežba ne bila prizadeta, dokler se ne bi kaj pokvarilo pri aparatih. Toda v tem slučaju bi pa ne bilo delavcev, da bi linijo popravili, ker so vsi telefonski uslužbenci izjavili, da ne bodo šli skozi piketno stražo.

Sprva bi bila torej prizadeta samo telefonska postrežba na daljavo, potem pa kmalu še ostala po vsej deželi. Kakih 150,000 delavcev bi bilo prizadetih. Danes bodo zadnja pogajanja z unijo.

Grozijo s stavko, če ne dobe več za mleko

Columbus, O. — Centralna ohijska zadruga producentov mleka urgira svojih 30,000 članov, da ne pošiljajo mleka na trg, ako ne dobe višjih cen za mleko.

NAJNOVEJŠE VESTI

DETROIT — Avtna unija je stavila General Motors predlog, da se da prilika delavcem glasovati, če so za to, da se vrnejo na delo z 18 1/2 poviška v mezdi, kot ga je ponudila G. M., ali ne. Kompanija še ni odgovorila.

WASHINGTON — Zed. države, Anglija in Francija so včeraj uradno apelirale na španski narod, da naj mirnim potom odstrani vlado generala Franca, odpravi stranko falangistov ter postavi začasno vlado do svobodnih volitev. Apel ne vsebuje groženj, da bodo te tri države prekinile diplomatsko zvezo s Španijo, govori pa, da bodo do Španije združeni narodi hladni, dokler se ne otrese vlade gen. Franca.

CLEVELAND, O. — Clevelandški šolski odbor bo zvišal plače svojim 3,150 učiteljem in učiteljicam. Najmanjša plača bo zvišana od \$1,600 na \$1,800, najvišja pa od \$3,030 na \$3,750. To zvišanje bo stopilo v veljavo 1. sept.

VABILO NA SEJO — Nocoj ob sedmih bo seja podružnice 14 SZZ v SDD na Reher Ave. Odbor apelira na članice, naj vsaka prinese kako darilo za jugoslovanske otroke.

Francoski kardinal je napadel komuniste

Pariz. — Francoski kardinal Tisserant je obtožil Sovjetsko Rusijo, da je začela s kampanjo, da se uniči katoličanstvo v vzhodni Evropi. Katoliške duhovnike in redovnice sistematično izganjajo iz Rutenije, ki je bila prej pod čehoslovansko, zdaj je pa pod rusko oblastjo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nove uradnice

Društvo Carniola Hive št. 493 T. M. ima za letos sledeči odbor: Predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, bivša predsednica Mary Bolta, voditeljica Mary Stanonik, bolniška tajnica in zapisničarka Julia Brezovar, finančna tajnica Pauline Debevec, narednica Pauline Zigman, rediteljica Mary Mahne, stražarica Mary Petschauer; nadzornice: Frances Tavcar, Jean E. Paik, Uršula Unetič. Seje so vsako 1. sredo v mesecu.

Teta škrtorka

V torek, 26. feb. je obiskala teta škrtorka družino Mr. in Mrs. William Drenik, Babbitt Rd. Pustila jim je zalo hčerko, ki je tehtala ob rojstvu 7 funtov in 10 unč. Mamica in dete se dobro počutita v Huron Rd. bolnišnici. Mamica je hči Mr. in Mrs. Louis Hegler iz 236. ceste. Čestitke!

Seja Škrjančkor

Zelo važna seja pevskega zbora Škrjančki je nocoj ob 7:30 v SDD na Reher Ave. Starši naj bodo gotovo navzoči. Urediti je treba vse potrebno za pomladansko prireditev.

Najden prstan

V sredo je bil najden moški prstan na Norwood Rd. Kdor ga je izgubil naj se zgasi pri Mr. Brajdiču na 1191 Norwood Rd.

\$75,000 varšine

Sodnik Arthur Day je določil \$75,000 varšine za Sam Bevacqua, ki je obtožen, da je bil udeležen pri dveh ropih. Obtožen je, da je bil pri ropu v stanovanju Emery Križmana, 18004 Marcella Rd. in Charles Daugherty, 255 E. 246. St. Iz obeh hiš so roparji odnesli nad \$30,000 gotovine in vrednostnih papirjev. V sredo bo zaslišan pred sodnijo.

Tri osebe zgoarele

Včeraj je nastal požar pri Bonhard Art Furniture Co., 2064 Euclid Ave. Trije moški so zgooreli v ognju. V poslopju je bila tudi delavnica za pohištvo. Predno je izbruhnil ogenj je bila močna razstrelba v peči ali furnezu. Ogenj se je tako naglo razširil po pohištvo, da se vsi delavci niso mogli rešiti.

Progressivne Slovenke

Progressivne Slovenke krožek št. 3 bo imel sejo jutri večer ob 8 v SDD na Reher Ave.

Iz bolnišnice

Mrs. Rose Šimenc, 799 E. 155. St. se je povrnila iz bolnišnice. Tem potom se želi zahvaliti za obiske, darila in kartice, poslane v bolnišnico. Prijateljice jo zdaj lahko obiščejo na domu.

Vabilo na sejo

Nocoj ob sedmih bo seja podružnice 14 SZZ v SDD na Reher Ave. Odbor apelira na članice, naj vsaka prinese kako darilo za jugoslovanske otroke.

Francoski kardinal je napadel komuniste

Pariz. — Francoski kardinal Tisserant je obtožil Sovjetsko Rusijo, da je začela s kampanjo, da se uniči katoličanstvo v vzhodni Evropi. Katoliške duhovnike in redovnice sistematično izganjajo iz Rutenije, ki je bila prej pod čehoslovansko, zdaj je pa pod rusko oblastjo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 45 Tues., March 5, 1946

Ako bo Mr. Bowles vztrajal na svojem programu

Pazno smo študirali izjave Chester Bowlesa, sedanjega načelnika vladnega urada za stabilizacijo, ki je pred načelovalno uradu za kontrolo cen, ki jih je podajal pred bančnim odsekom poslanske zbornice. Poklican je bil namreč na pričevanje, zakaj naj bi kongres še za eno leto podaljšal oblast OPA, ki je urad za kontrolo cen. Oblast tega urada poteče 30. junija in Mr. Bowles je podajal dokaze, zakaj naj bi kongres podaljšal to oblast še za eno leto.

Nekateri so za to, da naj bi imela vlada potom svojega OPA cene v oblasti še eno leto, mnogi so pa tudi proti. Po našem mnenju, ki ga sicer ne vsiljujemo nikomer, bo največja nesreča za deželo, če bo OPA na oblasti še eno leto po 30. juniju. Po naših računih v tem slučaju ne bomo dosegli masne produkcije, razne potreščine bo tako prav tako težko dobiti po enem letu kot danes, cene potreščinam bodo stalno rasle, nemiri med delavstvom bodo trajali naprej. Z drugo besedo rečeno: če ne bo kongres pognal na cesto Mr. Bowlesa in njegov štab, bomo fundamentalno danes eno leto na istem mestu kot smo danes, če ne bomo še na slabšem.

Ako človek študira izjave Mr. Bowlesa pred odsekom poslanske zbornice, pride do zaključka, da ali ne pozna temeljnih potov našega ekonomskega sistema, ali pa s svojimi najpajdaš podaja razne argumente, da s tem zakriva svoje prave cilje in namene. Poglejmo vsaj glavne točke, ki jih vzamemo iz njegovih trditvev za obdržanje kontrole cen:

Bowles je zatrjeval, da OPA in kontrola cen niso ovirale v preteklosti produkcije v naši industriji in da je ne bodo niti v bodoče, ampak da je ta kontrola cen faktično pomagala produkciji s tem, da je stabilizirala cene. V isti sapi je pa Bowles trdil, da je dovolila OPA od konca vojne v Japonijo v 4,857 slučajih višje cene. Za zgled je povedal, da je OPA dovolila lesni industriji \$3.25 višjo ceno za namenom, da poveča produkcijo, pa je dokazano, da oblačilna industrija skoro stoji, ker OPA ne dovoli višjih cen. Torej Mr. Bowles ni bil logičen, ko je priznal, da višje cene povišajo produkcijo, kot je to v lesni industriji, dočim trdi, da bo kontrola cen pomagala produkciji in na drugi strani dokazuje slučaj v oblačilni industriji, da ni produkcije, ker OPA ne dovoli višjih cen.

Dalje je Mr. Bowles trdil, da bo samo večja produkcija preprečila inflacijo, kar je sicer pravilno povedano, toda udaril je samega sebe po nosu, ker ravno kontrola cen preprečuje večjo produkcijo. Iz tega sledi, da kontrola cen vabi v deželo inflacijo.

Kaj pa je inflacija? Inflacija je v deželi, kadar je veliko denarja, pa ljudje ne morejo dobiti svojih potrebščin za normalno ceno in plačujejo vsako ceno, samo da dobe zahtevano stvar. Ako bo torej vlada tiščala cene k tlom, ne bo masne produkcije in potreščin ne bo za narod. Samo tedaj, če bo vlada pustila industriji prosto pot, da začne z masno produkcijo in bo z masno produkcijo in tekmovanjem obdržala cene nizko, bomo preprečili inflacijo. To je prav tako kot ob času dobre letine. Takrat je vsega dovolj, vsak skuša spraviti svojo robo na trg, pa tekmujejo, kdo bo dal cene, da bo našel kupce. V slabi letini je pa vse dražje, ker enostavno stvari ni dovolj za vse zahteve. V industriji je prav tako in nič drugače. Kadar bo na trgu, recimo, pralnikov kot listja in trave, jih bo prodal največ tisti, ki jih bo prodal najbolj poceni. In najceneje jih bo prodal tisti, ki jih bo največ napravil, ker masna produkcija zmanjša stroške izdelave. Saj vemo, da je mogel Ford samo zato tako poceni prodajati avte, ker jih je izdeloval v taki množini, pa je istočasno plačeval delavce več kot vsaka druga avtna družba.

Torej z masno produkcijo bi ne bilo rešeno samo vprašanje cen, ampak tudi vprašanje večje mezd. Naj bi vlada prepustila cene industriji, delavcem in industriji pa samim pogajanjem za mezdo, pa bi se danes že vrtela koleša v ameriški industriji, da bi bilo kaj. Toda naša vlada je zelo modra, ker ima pač take moke kot je Bowles, da priporoča višje mezd delavcem, industriji pa ne pusti zvišati cen. Toda kako pa naj industrija plačuje višje mezd, če pa ne dela dobička?

Ako bo vlada zasledovala ta čudni program, bo sama pomagala k inflaciji in višjim cenam, čeprav trdi, da drži cene k tlom. Poglejmo samo v jeklarsko industrijo. Zahtevala je, da industrija plača višjo mezdo delavcem. Jeklarne niso hotele o tem nič slišati, dokler jim ni vlada dovolila višje cene za jeklo. To bo imelo za posledico, da bodo morali oni, ki kupujejo jeklo za svoje izdelke, plačati več za jeklo in posledica bo, da bodo zahtevali višje cene za svoje produkte. Kdo bo trpel? Narod-odjemalec. Kaj ni to inflacija? Ako je vlada zahtevala višjo mezdo za delavce, je dovolila višjo ceno za jeklo, bo morala dovoliti tudi višjo ceno za jeklarske izdelke, ali pa jih ne bodo hoteli izdelovati, ker jih enostavno ne bodo mogli. Torej če je šla vlada že tako daleč, bo morala iti na čeli črti naprej in vseskozi dovoliti višje cene. Kje je potem kontrola cen?

Vlada naj prepusti ceno in mezdo industriji, pa ne bo stavk, ne bo draginje in ne bo inflacije. Ameriška industrija in ameriški delavec sta še vselej rešila svoje zadeve in tudi zdaj bi jih, če bi vlada ne vrtkala svojih prstov vmes. In če

prej jih vzame iz te godlje, toliko prej bomo imeli v deželi normalne čase in prosperiteto. Saj je že naravnost škandal, da nimamo v hiši skoro nobene stvari, v garaži ni avta, hiš primanjkuje, po tovarnah pa pajki predejo svoje mreže. Ne vemo, zakaj imamo kongres!

BESEDA IZ NARODA

Novice s Hubbarda

Madison, O. — Kar imenitno se imamo to zimo, snega ni bilo, da bi se z njim "martrali" in ga odmetaval, kot je bilo to druge zime. Ščetine smo tudi spravili v plečeta in klobase, da mi ji ni treba več pitati. Tako se sedaj kar lepo grem pri furnezu in se s klobasami zabavam. Naši iz Clevelanda se me tudi vedno bolj pogosto spominjajo in kadar pridejo, mi vselej pripeljejo tudi kakšen zabojček piva. Poleg tega pa se me spominjajo večkrat tudi naši dobi sosedje s tistim slavim "ohajčanom." Seveda to le tisti, ki simpatizirajo z mano in vedo, da mi moje finančne razmere ne dopuščajo, da bi si sam kaj podobnega privoščil, malo pa tudi menda za to, ker si ubijam svoj talent in pišem te Hubbardske in svetovne novice. Menda že priznajo, da si nekaj zaslužim za to.

Zato tem potom izrekam naj lepšo zahvalo vsem tem mojim dobrotnikom, ki se me spominjajo v teh kritičnih časih. Vračal pa ne bom, ker jaz sem v svojem življenju že opel in ni prav nobene prilike več zame, da bi se kje kdaj zaslužil še kakšen groš. Rekli pa so tudi včasih, da starček potrebuje takih dobrot proti koncu svojega življenja, da mu s tem daljšajo dneve. Se reče, saj meni ni na tem, koliko časa naj bi še živel, ampak gre se mi več za to, kako bi bolj udobno in dobro preživel te zadnje dneve.

Kakor izgleda iz časopisov, se bije sedaj hud boj za vero in proti njej, ampak vse tako izgleda, da v naših krajih ni nobene gonje proti veri. Ko tako opazujem, pa vidim, da so cerkve, pa naj bodo katoliške ali druge, natlačene polne. Ljudje po naših krajih so preveč resni in preza-posleni vsak s svojim delom in se s kake take vrste politiko ne ukvarjajo.

Tudi pri naših fantih vojakih, ki prihajajo domov, se vidi, da niso vrgli vere proč, katera jim je gotovo pomagala, da v hudih bojih, ko je šlo za življenje in smrt, niso obupali.

Čital sem tudi, koliko novih državljanov je postalo v Lake County. Prisegli so zvestobo naši deželi in se odpovedali svojim prejšnjim deželam, saj ljudje po teh krajih se itak ne poganjajo za druge države, še posebno pa za komunizem ne. Srečen se lahko počuti vsak, ki ima priliko ostati tukaj, ne da bi se ruval proti naši deželi, pa čeprav ni morda v vsem popolna. Vse eno pa je vsaj 100% boljše kot katera druga na vsem svetu.

V tem časopisu beremo res lepe in poučne članke za nas tukaj živeče, za kar gre zahvala našemu uredniku, ki dela in piše v duhu naše domovine, kajti mladina vam bo hvaležna, ker ona se za starokrajške homatije ne briga. Zalosilo bi bilo res in v škodo Slovencev tukaj, če bi radi kake bedarije prišli v slabo ime. Tudi ugled našega guvernerja bi se znižal, kakor tudi še mnogim drugim našim, ki so bolj na odgovornih mestih.

Jako pa pogrešamo sobotne izdaje Ameriške Domovine. Če n. pr. kak naš poznanec umrje v Clevelandu v petek, pa mi, ki živimo izven mesta izvemmo zato šele v torek, med tem, ko je pogreb določen za ponedeljek ali torek. In sploh je ponedeljek kar nekaj pust, ko ne dobimo časopisa. Predlagam, da naj bi uredništvo dalo na glasovanje, kdo je pripravljen več plačati, da bi dobivali časopis tudi ob sobotah. (Res ga težko pogrešamo.)

Kupčije v naših krajih gredo tudi kar lepo nemoteno naprej.

Naši sosedje Žužkovci so kupili gostilno doli pri jezeru in scier od Mrs. Jackson. To je tista dobro poznana gostilna, katero je prej vodil naš priljubljeni Strojnik. Ker je dober prostor, se kupci skoro kar stepejo, kdo ga bo dobil, kadar je naprodaj. Tako je vedno dosti novic vsak dan. Pozdravljeni.

Frank Leskovic.

Kako so reševali ameriške padalce

Domobranski poročnik Viktor Debevec opisuje rešitev treh ameriških letalcev, ki so se spustili z padali iz poškodovanega letala med Idrijo in Rovtami.

Smo na postojanki Viharše nad Idrijo — v hribih kot zadnja straža, ob katero se zaletavajo valovi komunistične jeze. Stojim pred kasarno in opazujem bele erte, ki se vlečejo za letječimi trdnjavami, hitečimi nad nacistična mesta. Vsak val nov udarec v polno. In to se ponavlja vsako dopoldne. Tudi tistega mrzlega jesenskega dne. Popoldne sedim v pisarni, kar se zasliši skozi zrak živžig, kateremu sledi zamolkel pok. Hitim venkaj in dežurni mi javi, da je v bližini padlo zavezniško letalo. Naredim zbor in že koraka kolona proti označeni smeri. Kljub temu, da vije divja burja, hitimo, kar moremo. Hitimo, ker mislimo, da je morda še mogoče rešiti življenje nekaterim zaveznikom, od katerih narod čaka odrešenja. Hitimo tem bolj, ker vemo kakšna usoda je zadela pilota Smitha pri Novem mestu, ki je padel v roke partizanskim tolpom. Mislimo še one neštete druge ameriške in angleške pilote, ki so padli po nesreči med razuzdane komuniste in danes nihče ne ve, kje leže njih trupla. Po parurnem iskanju najdemo razbito letalo, toda prazno — znamenje da so piloti odskočili. Čez čas pride sporočilo, da so moji fantje našli dva poročnika. Ko pridemo do njih, sta bila videti utrujena in prestrašena. Mislija sta pač, da sta padla v roke gozdnim razbojnikom-komunistom. Ali kako sta se razveselila, ko sta zvedela, da sta padla na tla osvobodjena od komunističnih tolp. Odvedel sem utrujene Amerikance v kasarno in jim ponudil prvo okrepčilo. Toda po njunem poročilu je manjkalo še tretjega. Kje je, Bali smo se že vsi zanj, pa ga končno naši fantje dobe in pripeljejo. Vsi trije so se kmalu razživeli in pripovedovali, kako so veseli, da so med nami in da se jim ni treba bati za življenje. Tako smo se dolgo menili, pa treba je bilo misliti, kaj sedaj z njimi. Hoteli so ostati pri nas, pa to radi Nemcev ni bilo mogoče. Ti bi zahtevali pilote zase. Edina pot je bila k četnikom, da jih ti odpravijo dalje in rešijo ujetništva. Razkazal sem jim okolico, pripovedoval o naših borbah in žrtvah v boju s komunizmom. Naradili smo skupaj par filmskih posnetkov, vsem v spomin na naše hribe in to nenadno srečanje.

Toda četnikov ni bilo v bližini. Treba jim je šele poslati poročilo. Kam s piloti v tem času? Poslal sem jih k zaupnemu kmetu s prošnjo, naj skrbi za nje nekaj časa in jih skriva. Tako je tudi bilo. Vse se je lepo posrečilo in kon-

čno smo jih oddali četnikom. Pred odhodom so mi dali svoje naslove.

Ko sem se vrnil v kasarno sem imel zavest, da sem rešil tri zaveznike in prijatelje pred nemškim ujetništvom in morda še pred hušim, da bi padli v roke partizanskim razbojnikom. Toda čez štirinajst dni so Nemci le zvedeli, da so bili pri nas ameriški piloti in so jih zahtevali. Ni jih bilo več. Vedel pa sem tudi jaz, da me ne sme biti več na Viharšah, če nočem v Dachau. Izginil sem od tam in se skrival, dokler ni prenehala nemška oblast.

In danes, ko pišem ta svoj spomin, se nahajam sam v tujini kot begunec pred to komunistično drhaljo, pred katero sem reševal ameriške oficirje. Čakam dneva, da se vrne domov, napravimo konec vladi drhali, ki s surovo silo obvladuje moj narod, in vrne-mo našemu ljudstvu tak mir, da mu ne bo treba več trepetati pred razbojništvom in da mu res zasije prava svoboda.

Zapisnik

seje gl. odbora Slovenske moške zveze, ki se je vršila dne 3. feb. v SND v Collinwoodu

Gl. predsednik Anton Rudman odpravi sejo ob 3. uri popoldne. Navzoči so sledeči gl. uradniki: gl. predsednik Anton Rudman, I. gl. podpredsednik Frank Mačec, gl. tajnik Vincent H. Lauter, gl. blagajnik Joseph Šega, predsednik finančnega odbora Charles Benevol, I. nadz. Nikola Klasan, predsednik finančnega odbora Math Intihar, II. finančni uradnik Frank Brancel.

Odprti so: Joseph Lukežič, II. gl. podpredsednik Jos. Piškur, I. finančni uradnik, ter Andrew Maček, II. nadzornik, ki je pri vojakih. Za začasnega nadzornika, mesto brata Mačeka, je gl. predsednik imenoval Math Intiharja, ki je z drugimi pregledal račune tajnika in blagajnika.

Anton Rudman, gl. predsednik, poda svoje poročilo, ki je dokaj obsežno in pa zanimivo. Predvsem želi zborovalcem, da se pripravijo k redu, da so stvarni pri razpravah za dobrobit SMZ. Preteklo je staro leto in stopamo v novo leto pozabimo žalost in tugo ter pojdemo z vedrim čelom in dobro voljo na delo. Pravi, da moramo energično na delo za pridobivanje novega članstva. Poziva navzoče dalje, da pišejo v Ameriški Domovini kaj spodbudnega za reklamo S. M. Z. Apelira, da gremo skupno na delo.

I. podpredsednik Mačec, da je skušal po svojih močeh napraviti kar je bilo mogoče za splošno SMZ.

Poročilo gl. tajnika br. Lauterja, ki poroča o dohodkih in stroških SMZ. Ako prav bi bilo želeli, da bi bilo poročilo kar najbolje, je vendar prav razveseljivo, da šteje blagajna koncem decembra 1945 \$5.223.58. Ako bi imeli kaj večje število članstva, bi bilo seveda še boljše tudi v finančnem oziru. Vendar pa kar dobro napredujemo.

Gl. predsednik Rudman pravi, da bo zvečer proglasil katera podružnica je izšla zmagovito v kampanji, zvečer ko bo v ta namen veselica, katero prirejajo skupne podružnice SMZ. Nekatero podružnico so se jako dobro odrezale, zlasti podružnica št. 5, tako tudi nekatere druge in želeli bi bilo, da bi se v tem oziru odzvale vse.

Poroča pomožni tajnik, ali zapisnikar Jože Grdina. Pravi, da je poiskoval, pa ni uspel, da pa ponjegovemu mnenju, ker ni starost in pa posmrtnina pravilno razdeljena. Pravi, da

mu je jako žal, da mu ni uspelo to v Chicagu in še v Jolietu je mislil organizirati in enako bi želel drugod toda po tisti seji v Chicagu ni nikjer več poiskoval. Svoje mnenje je pa že itak povedal v Ameriški Domovini in menda nekaterim ni bilo všeč.

Poroča gl. blagajnik Šega, ki nima kaj posebnega za poročati delal je kolikor je pač mogel žal, da ni mogel več, kot pa bi rad.

Poroča nadzorni odbor. Prvi poročal br. Benevol kot predsednik nadzornega odbora, nato Nikola Klasan, I. nadzornik ter Math Intihar, začasno imenovani nadzornik. Pregledali so knjige tajnika in blagajnika ter jih pronašli povsem v redu in jih priporočajo za sprejem. K temu še poročal br. Intihar kot predsednik finančnega odbora in nato Frank Brancel, II. finančni uradnik. Poročila uradnikov sprejeta.

Br. Brancelj vpraša, kaj napraviti z denarjem, ki bo od čiste preostanka od veselice, ki se vrši nočjo v Slov. Domu na Holmes Ave. K temu poročal br. Intihar, da je sklep odbora, ki ima vodstvo nad to veselico, da se ta denar, to je preostanek od veselice, izroči glavnemu odboru in sicer v rekal-mo in pa sport. To je potem po kratki razpravi tudi odobreno in sprejeto od strani gl. odbora.

Se razpravlja o športu in drugem, ki je za napredek S. M. Z. Gl. tajnik je mnenja, da bi si organizacija nabavila aparat za premikajoče slike; ta aparat bi se počasi sam izplačal iz dohodkov, kjer bi se prirejale slike. Gl. blagajnik je mnenja, da bi se s to stvarjo počakalo. Zapisnikar pa je mnenja, da sedaj, ko imamo že nekaj denarja oziroma upamo, da bo preostanek od veselice, zakaj ne bi to nabavili zdaj. Saj to zadevo je že prinesel enkrat prej na gl. sejo gl. tajnik in ni danes prvič. Po krajšem razmotrivanju se sklene, da se stvar pusti do prihodnje gl. letne seje.

Gl. predsednik poroča, da ker je sedaj pri vojakih glavni nadzornik Maček in se ne ve kako dolgo bo, da se začasno, dokler se br. Maček ne vrne, izvoli kakega drugega. Zbornica je s tem zadovoljna in po krajši razpravi je izvoljen soglasno za namestnika nadzorniku Frank Česnik. Ker je br. Česnik navzoč radi priprav za veselico, gl. predsednik zapri-seže kot začasnega nadzornika Frank Česnika, ki je z odobravanjem sprejet v gl. odbor.

Br. Intihar je mnenja, da bi bilo dobro, ako bi od vsake podružnice izvolili po enega člana v članski odbor, ali nekako federacijo. Br. Benevol je mnenja, da dva. Ker je pa itak povsod namestnik se izreče zbornica, po mnenju br. Mačecola, da se izbere od vsake podružnice enega, a njemu pa namestnika. Sprejeto.

Br. Intihar je mnenja, da bi bilo dobro, da se določi nagrada v smislu prejšnje gl. seje, kjer je bilo določeno, da se nagrada da, a ni pa bila določena vsota. Zapisnikar predlaga, da se določi podružnici, ki je dobila največ novih članov \$5.00, a tistemu pa, ki je dobil največ novih članov pa \$5.00. Predlog podpisan in sprejet. To je nagrada poleg tiste, ki je že bila posebej določena za pridobivanje članstva.

Br. glavni blagajnik apelira na br. zapisnikarja, da ker se mu nudi prilika, ko gre kot zastopnik Ameriške Domovine po raznih oddaljenih naselbinah, da skuša organizirati tudi nove podružnice za SMZ. Zapisnikar odgovarja na to, da je že povedal svoje mnenje in mu

je zelo žal, da po teh pismih kot so, je to njemu mogoče in tudi poiskoval ne bo, kaj takega od njega ne kujejo.

Brat Česnik je mnenja, da je bilo napak, ko smo se (Nadaljevanje na 3. strani)

Od Lukovih sem prejel isto stvar od potoka in glavno cesto. Tukaj sem pa v cestni promet, menda ni nikjer drugod, si ga ni bilo. V smislu Rakeku so romale v tramih in zagancami, so lesno robo nalagali, Loškem potoku in jo Rakek, odkoder je šla Italijo, pa tudi doli v kam še vse.

Dobro so služili ti njeni in lepo življenje so jim je prišlo kot pa do lju, ker je v žepu vedno talo. Pametni volijo in so poznali na pamet vse do Rakeka, sem in tje vsakega ukaza zavili, kjer so dobili kaj pod niki pa za grlo.

Kolesa so trla kamor st, volijo so krivili hribo-čas pa gotovo vleki na žko naložene vozove, da so v letih pred vojno že močno izginile s mesta so pa prevzeli v tomobilu, ki so razbijali puščali za seboj smrad in nu. Modernizacija, ki idilčno življenje in pr mo trenje za denarjem.

Požiral sem prah in gledal na vozove, pa prisedel. Kaj bi se pa če bi en tak frkolin svojo osebnico po tram zaganeh. Kaj mislite, kaj povabil, naj prase se jim preveč smilili njiči. Se reče, saj se nujal, da bi rekel. Skozi so imeli tam take navede v Ameriki, kjer se pusti, stegnese desno roko v desno smer, levo pa v smer, ter drži stegno na kažipot. Prijazno na mora držati in prav kdo ustavi z avtom, pa re.

Krevsal sem proti mri in koncem vasi sem cesto k studenu, da čam. Če bi danes pusti se ustavil vse drugo, vodi, če se ne motim, sem se vode, potem se vlegel v mehko travo in vlagel za nadaljnjo lahti načrte za nadaljnje hodnje naselje je trg in onkraj Cerknice me mimo Ribčevke žage, mi je padla groznja, ki gel za menoj Ribčkov v vse, saj boš šel tod vse kraje in viže sem v šal najti kako pot in vselej so se moje misli svariili: Japček, če si n hodi čez Cerknico. Prav gvišno čakata tava v vsemi pripravami in vti in slaba se ti bo te dobila v roke. Treba kako drugo pot. Srebrna čenica mi je dala zelo ne v možgane, pa sem sprejel in potrdil predlog, da jo mahne čez Slivnico, pa naj pčkova mulca čakata gari do sodnega dne, Prav pred menoj se njala v oblake reber Slivnice. Do vrha hriba tem pa preko njenega hrbita nizdol na Bregzsko doma. Pogledal skoraj se je bil sonece. Precej se je maknilo preko neba in piti bom moral, če pred nočjo doma.

Kaj pa coprnice? Ne me je motilo, da mi ni sel niso prišle takrat, niso, ker bi se bil pa sli z Ribčkovimi guncami s coprnici.

Gozdarjevi spomini

Spisal Jos. Kostonjevec.

Kaj neki nosijo, sem pomislil. Ako bi bila drva ali kaj drugega iz gozda, tedaj bi voljo. Celo manjša bremena se morajo voziti tod zaradi velike daljave. Nekaj prav potnega mora to biti.

Tedaj so bili pa že zavili potni meni, da sem jih lahko zapazil. Bili so trije moški, ki so zadaj in eden spredaj ter nosili neke nosilnice. V glavi nalašč v to prirejene. Na nosilnicah je ležalo človeško truplo.

Šloil sem kvišku in jim hihnapoti.

"Kaj se je zgodilo, da bo? Kdo se je ponesrečil?"

"Kdo se so ustavili in rahlo položili nosilnice na tla. Jaz sem stopil bliže in sem odmah obraz, ki je bil z zelenim pokrit.

Roka mi je omahnila in nečlena bolelost mi je prešinila. Pred menoj je ležal mrtvič. — Trnovčev France.

"Moj Bog, moj Bog, kaj se je zgodilo?" sem zaječal in zasvojše gledal zdaj enega drug drugega.

"Sami ne vemo, kako se je to zgodilo," je pripovedoval Ljiljakov Tone.

Zgledali smo smreke, v rebri zasgana in se je jela že nagibati od nas, je kakor bi zrastle oddaljeni Trnovčev France.

Bil je prej nekam izginil in mislo se brigali zanj, ker ni vedel, da se takoj vrne.

Tal kakor bi bil zrastle iz tla, ni se zavedel nevarnosti. Zakaj držal se je na smeh in venomer gledal smreke, ki so hitreje nagibale. Hotel je zakričati, toda beseda mi nišla iz ust od samega strahu.

Oni pa je stal in je gledal na smehljaj. Naenkrat je padla naglico in silo proti tisti smreki.

Sedaj je šele odskril, da je udarilo je prepozno. Deblo je skupaj z njim na tla, od tle se ni več dvignil."

Svojih sanj in zabelebo me vsem životu.

Ukazal sem zopet dvigniti nosilnice in stopal sem pred njimi navzdol proti črni. Grozde so me navdajale. Uvidel sem vso veliko nesrečo, ki je nenadoma zadela dvojico, a niti od daleč nisem tisto strašnega dne slutil, kakšne posledice bo pozneje rodila, pač pa vsej črni.

Ko je stari Trnovčev izvedel, da je bilo zgodilo, je izprva kakor okamenel. Dela mu je bila tema pred očmi in ni bil slišal svojih palico med rokami. Nobene besede ni bilo iz njegovih ust. Odšel je v svojo sobo in tam se je poklonil ter ostal ondi sam s svojimi mislimi.

Trnovka pa je padla v hiši na stopnicah in njeno telo je stresalo in vilo v nezno-bolesti.

Tiste dni je prišel domov Poljančev Ivan. Dovršil je bil gimnazijo v Gorici in pripravljal se je, da odide na vseučilišče študirati za profesorja. Ni bila naveda, da bi kdo iz črne študiral, in po vsem, kar sem tam videl in slišal, se mi je zdelo čudno, da je vendar eden iz občine, ki jo je zapustil v ta namen. Toda župnik in učitelj, ki sta bila opazila v svojem učencu nenavaden talent, sta pregovorila Poljanca, da ga je dal v šole. Poljanec se ni nikdar pokesal, sin je študiral z vso vmeno, in njegova izpričevala so kazala leto za letom, kako prav sta imela župnik in učitelj. Mati Poljanca bi bila sicer rada videla, da bi postal sin duhovnik in tudi očetovo misli niso bile drugačne od njenih, toda sin se je bil odločil že ob koncu sedme šole za drugo. Ko se je posvetoval Poljanec o tem z župnikom, mu je ta dejal:

"Pustite mu, naj stori to, za kar se je gotovo vsestransko premislil. Resen človek je in nima na sebi one mladeniške lahkomiselnosti, kakršna se le prepogosto nahaja med dijaki. Ni samo duhovniški stan potreben in častivreden, ampak vsak, samo da se prav izpolnjuje dolžnosti, ki jih nalaga. Kaj pa naj bi bilo lepšega, kakor vzgajati mladino k vijji omiki, da ravno po tej omiki pride med narod blagostanje in sreča. V stiskah tudi niste, da mu boste lahko pomagali, da dovrši svoje nauke v daljnem vseučiliškem mestu."

Tako so domači težko pričakovali njegov prihod, a nič manj tudi jaz, ki sem bil postal že ta čas iskren prijatelj vse dobre Poljančeve rodbine.

"Dober dan, mati, dober dan, oče in vsi drugi," se je nekega popoldne oglasilo v veži pri Poljančevih, ko so bili ravno odjuzinili.

"Jež, Ivan!" je vzkliknile mati in mu hitela naproti. Za njo je vstal Poljanec in zrl na sina z vso ljubeznijo in s ponosom, držeč mu naproti svojo pošteno desnico. Prišla sta se oba brata in Anica, brišoč si roke ob beli predpasnik. To vam je bilo pozdravljanje, da so se širila srca in se svetile oči.

"Pa pričakovali smo te šele jutri in zdaj si že tukaj. Zdaj pa res nimam v tem hipu ničesar, da bi ti postregla. Toda čakaj, kmalu se bo kaj dobilo. Zakaj nisi natančno naznanil, kdaj prideš?" je govorila mati in že je stala na pragu ter klicala:

"Put, put, put! — Glej, kam so šle, da ni nobene blizu. — Put, put, put!"

Iza vogla se je pripodila jata kokiš in piščancev, in Poljanca je kmalu izbrala z vajenim očesom največjega in najmastnejšega med njimi ter ga vjela.

"Tako, zdaj pa le zopet pojdi, za enkrat ste odpravile," je dejala ter nesla hudujočega se jetnika na njegovo zadno pot.

Kmalu potem je zadisalo po vsej hiši, peko in cvrlo se je kakor na največji praznik.

Bil sem tistega dne slučajno doma, pisal sem v svoji sobi. Tedaj sem zaslišal korake na stopnicah in kmalu je nekdo potrkal na moja vrata. Vstopila je Anica, vsa zardela v obraz in vesela.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpreds.: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. Podpreds.: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpreds.: John Mlakar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojzij Madic, OFM, Box 608, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR:

Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.
Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja, Rev. Aleksander Uran-kar, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hiti, Rev. Stefan Kascovic, John Germ, Frnk Wedic, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Roberts, Math Slana, Pauline Ozbolt, John Gottlieb.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: George J. Brince, Eveleth, Minn.
Člani: J. John Terselich, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak

ZA PUBLICITETO:

Albina Novak, John Jerich, James Debevec, Ivan Zupan, Rado Staut.

Poročila o taboriških beguncih

Na tretjem mestu med taboriški naših beguncev v Avstriji navajamo taborišče v *Spittalu na Koroškem*. Tam živi 2,066 slovenskih beguncev. Po večini so Dolenjci iz ribniškega in novomeškega okraja. So pa ž njimi v taborišču tudi Belgijci, Holandci, Slovaki, Francozi, Madžari, Italijani, Hrvatje, Srbi, Litvinci, Poljaki, Estonci, Ukrajinci, Nemci in še drugačni brezdomci. Vendar so Slovenci v absolutni večini, zato imajo svoje vodstvo. Celo taborišče vodi slovenski odbor, ki mu načeluje Slovenec Janko Kregar, njegov namestnik je pa bivši vodja okrajnega glavarstva v Ribnici Janez Lesar. Angleški komandant je uvidel, da imajo begunci v taborišču vse potrebno za življenje. Prosvedno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

Imeli so jo sprva v rokah ljudje, ki niso bili pošteti. Po dolgotrajni borbi so končno dne 16. julija Slovenci prevzeli kuhinjo. Od tedaj se je prehrana izboljšala. Vsaj pri taboriščnih opravilih ljudje dosti lahko izhajajo ob tej hrani, ni pa zadostna za zunanja dela. Včasih se pa tudi zgodi, da dovoz hrane v taborišče kje zastane. Povod za tako nerednost dajejo ničvredne ženske raznih narodov, katerih v nobenem taborišču ne manjka.

Nastanjeni so begunci v lesenih barakah, ki so razdeljene v večje sobe, v katerih živi od 3 do deset ljudi. Vsi imajo pograde, tako da nihče ne spi na tleh. Primanjkuje pa slame za ležišča.

Prosvetno delo je tako. V taborišču imajo otroški vrtec, ljudsko šolo, kmetijsko nadaljevalno in pletarsko šolo, gimnazijske kurse itd. Pripravljajo se tudi ponavljalna šola, ker je angleški šef prosvede sporočil, da bodo morali obiskovati šolo vsi otroci do 16. leta. Ljudska šola ima šest razredov in jo obiskuje 89 otrok.

Kmetijske in pletarske šole obiskuje 60 moških starih nad 14 let. V otroškem vrtcu je 34 dečkov in 21 deklic. Gimnazijske kurse obiskuje 60 dijakov in dijakinj, ki ne morejo iz enega ali drugega vzroka obiskovati popone gimnazije v taborišču v Lienzu.

V taborišču goje tudi sport in telovadbo. Dalje petje in dramatik. Rednih prosvetnih predavanj pa nimajo vpeljanih. Za dan 10. septembra so pripravljali znano igr "DOM", ki jo je spisal Janez Jalen.

Zaposlitve je veliko. V taborišču je zelo razvita domača obrt v obliki izdelovanja "suhe robe." Ribničani so si ustvarili svoje delavnice, kjer izdelujejo sita, rešeta, lesene žlice, obošalnike, sklednike itd. To robo potem po Koroškem prodajajo ali zamenjajajo za živež.

Tudi zunaj taborišča se se-

daj (v oktobru 1945!) lahko dobi zaposlitev in Angleži ne delajo nobenih ovir. Vendar se pa naši kmetje neradi udinjajo, ker so bili tukajšnji Nemci vajeni tlačanskih delavcev, ki jih jim je Hitler pošiljal zlasti iz vzhodnih pokrajin. Ti so bili pravcati sužnji, ki so delali samo za slabo hrano. Nemški Korošci si domišljajo, da smejo tudi z našimi tako postopati. Ali naši se ne dajo. Zahtevajo za pošteno delo pošteno plačilo — ali pa nočejo na delo. Vendar je zdaj (v oktobru 1945) pri zunanjih delih zaposlenih blizu 200 delavcev. Kakih 300 moških je pa zaposlenih pri sekanju drv. Drvarji dobe obleko in čevlje, za kar plačajo 60 RM. Dobe tudi nekatere druge priboljške, da zmorejo težko drvarsko delo.

Zdravstveno stanje je prilično dobro. Posebnih bolezni v tem taborišču ni. Zdravstveni predpisi se strogo izvajajo. Za snago je poskrbljeno in pitne vode je dovolj. Med ljudmi vladata mir in sloga.

Taborišče v Lienzu.

To taborišče je med vsemi, v katerih bivajo Slovenci, največje in najbolj pomembno. Leži kakih 20 minut peš hoje vzhodno od Lienza na kraju, ki ga domačini imenujejo Peggez. Zato ima tudi taborišče to ime. Tu so Nemci svoj čas zgradili nad 30 barak za svoje vojaštvo. Zato so te barake tudi dosti le po urejene in celo opremljene. Kajpada je med tem marsikaj izginilo, da o nekdanjem udobju ni več sledu. Vendar je to taborišče še najlepše urejeno, postavljeno na prav lep prostor da v tem pogledu nima primerje z drugimi.

Se pred polomom nemške vojske so Nemci to nastanili. Ruse, ki so ostali deloma danes. Drugi so se razbežali takrat, ko so jih Angleži izročili sovjetom. To je bilo v začetku junija. Pozneje so se razmere uredile in angleško poveljstvo je imenovalo novo begunsko taboriško vodstvo, ki mu še sedaj načeluje ruski emigrant inž. Šelihov. Ta je vsa vojna leta preživel v Srbiji.

Prvi slovenski transport je prišel v Lienz dne 26. junija. Bilo je okoli 1,800 Slovencev. To število je dalo taborišču pretežno slovenski značaj. Vendar so vodstvo obdržali Rusi, ki so bili poprej tam in je bilo vodstvo imenovano za stalno. Dne 29. junija je prišlo iz Vetrinja še nadaljnjih 600 Slovencev. Nastale so težave z Rusi. Bile so velike pritožbe zaradi prehrane, saj so naši ljudje dobivali pravo hrano le po enkrat na dan, pa še tista je bila zgolj redka juha, na kateri je plaval nekaj vlakov mesnih konserv. Tudi kruha je bilo silno malo, tako da kalorična vrednost te prehrane ni dosegla vedno niti 800 kalorij, tu pa tam kvečemu 1200. Ljudje so močno pešali. Nobene pritožbe niso pomagale, čeprav je bilo očitno, da vodstvo taborišča v prvi vrsti skrbi za svoje lastne ljudi na račun drugih. K sreči je bilo angleško poveljstvo kmalu temeljito izmenjano. Prišel je nov poveljnik in sicer major Richards s popolnoma novimi ljudmi. Se poprej je prišel iz Vetrinja prostovoljec Rdečega križa g. Gorsellis. Z novim poveljstvom je prišel Mr. Strachan. Tam je prevzel referat za šport, pri katerem so se začeli Slovenci dobro uveljavljati. Z modro takitiko našega zdravnika dr. Maršola se je posrečilo, da so naši dobivali več in več vpliva. Sedaj jih Angleži in vsi drugi že močno upoštevajo, zakaj kulturno delovanje Slovencev v tem taborišču na ves glas govori zanje in jim pridobiva ugled.

O kulturnem delovanju Slovencev v taborišču LIENZ v Tirolah pa pride na tem mestu več prihodnjic.

Popravek: Društvo Marije Čistega Spočetja št. 211 KSKJ je v Chicagi, Ill., ne v So. Chicagi, kakor je bilo pomotoma poročano. Oprostite, članice!

Lepo prosimo nadaljnjih in stalnih prispevkov. Ponovno opozarjamo na nabiralne pole, ki še nisoizrabljene in moraje biti v rokah vaših društvenih tajnikov in tajnic. Prosimo, stopite z njimi pred članstvo in druge rojake v naselbini. Saj ljudje radi dajo samo neke mora okoli njih... Bog povrni!

Rev. Alojzij Medic, tajnik.

ZAPISNIK

(Nadaljevanje z 2 strani)

nuli konvenciji sprejeli do 65 leta starosti.

Gl. predsednik Rudman se zahvali vsem za kooperacijo, zlasti poudarja, da gremo skupno na delo za SMZ. Vsa uradnik naj stori svojo dolžnost napram organizaciji kar se pač da, da bomo res dobre napredovali. Se zahvali vsem za trud ter zaključil sejo ob 5:50 popoldne.

Anthony Rudman, gl. predsednik
Jože Grdina, zapisnikar

Brat Jože je boljši zastopnik Ameriške Domovine kot pa pomožni tajnik SMZ. Pika!

Najmlajši razvažalec ledu

V Belton, Mo., imajo zopet redno dovažanje ledu, odkar je prevzel to delo 10 letni Dickie Quick, ki je prevzel to delo, ki je bivši razvažalec ledu prenehal. Dickie si je kupil kozo za \$2.00 in mali voziček ter s njim pričel svojo trgovino. Ki je prodal prvih tisoč funtov ledu, je imel toliko profita, da je plačal kozo in voziček. Seveda precej zaslužka pa vze me tudi hrana za kozo in pr "ice cream sodas" za Dickieja. Mali razvažalec zasluži po 1 centov na vsakih 25 funtov do stavljenega ledu. Ni veliko, ampak Dickie pravi: korajža velja.

MALI OGLASI

Hišo kupim
Želim kupiti hišo za 1 ali 2 družini; mora imeti najmanj 6

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIĆ

Mlatilj so pšenico in ječmen — in iz presušenega snopja se je osipalo to blago žito.

Pri Podliparjevih so mlatili v treh: gospodar, fant pa Mila. Ni bilo pravega soglasja in je kar nekaj klavirno odmevalo s poda.

"No, nekam čotavo mlatite," je pokukal noter Odrinov. "No, Tilen, kar s četrtim pritegni!" ga je prijazno povabil Podlipar.

"Viš ga, kar poprimi ga!" mu je pokimal Lovre.

"Zakaj ne." Tilen je brznel s stropa cepec pa lepc pritegnil v takt, da se je mlatičem kar nasmejalo.

"Akrabolt, to pa to!" se je razvnel Podlipar.

"Pritkava kakor na plesu," je dodal Lovre.

"Bo pa Lovre nam vrnil," je rekel Tilen.

"Kaj ne bi," sta pritegnila hkrati stari in sin.

Mar je bilo Tilnu za Lovreta, dasi sta si bila zvesta tovariša. Ali spričo njega Tilen prav gotovo ni prišel na Podliparjev skedenj. Odrinovi imajo v kozolcih toliko snopja, da bi potrebovali osem mlatičev. No, saj štirje res mlatijo, toda Tilen je šel, iztaknil nekje Kresovega in mu potisnil v roko svoj cepec, on se pa lepo izmuznil, češ, da mora pogledat na Svitavo za otavo. Kaj mu koristi mlatiti doma, ko mu je pa pri srcu tako bridko razkopano.

"Da ne bodo vaši hudi," je rekla Mila. Sele zdaj je prišla do sape.

"Nič ne bodo hudi," je odvrnil Tilen možko. Nič ni maral, da dekletu morda ni kaj posebnost vseh, da se je vstulil na skedenj. O, saj jo je videl, ko je pogledal na skedenj, kako je prebledela pa zardeva nato. Morda niti ne radi njega, verjetneje radi onega drugega, njegovega ljubljene, da ne bi prišel in videl take, z ruto na glavi pa vso prašno. Jo, kaj bi si mislil! Saj Tilen vse to razume. Toda on mlati, če je dekletu prav ali ne, in ne mara prav nič razodevati svoje velike reve.

"Da se ti cepec ne sname, Mila," ji reče Tilen prijazno, ko vidi, kako se ji udarec opleta.

"Ne, saj se ne bo," odvrne ona — in Tilnu se zdi, da se mu je skrivaj nasmešnila.

"Obrnimo!" veli gospodar.

Zdaj so obračali snope in beseda se jim je spostila.

"No, pa imate res lepo šeničo," hvali Tilen.

"Kaj mi!" odvrne stari. "Imamo je komaj za ime. Ali pri vas se pa plača mlatiti. Arduš, pri vas ja pri vas!" Podlipar je kar navdušen, ko ima na skedenju tako veljavnega mlatiča.

Sicer pa tudi Podliparjev grunt ni med zadnjimi.

Tilna pa vleče kar le bolj k dekletu. "Si utrujena, Mila?" jo vpraša toplo.

"Vročje mi je," se opuhava ona. "Saj je tebi tudi."

"A, še mar mi ni."

"Da bi le ne bilo toliko prahu!"

"Nisi se vajena, Mila, se vidi," ji de ljubezljivo. "Mlatiču je prah za južino in za večerjo."

"Ja, pa repnica zraven," do-da Lovre.

"Hehe, ni boljsega!" pritrdi gospodar.

"Imaš ti rada repnico, Mila?"

"Že, če ni drugega," se Mila nekam namrdne.

Nič ne pomaga, Tilen je nikakor ne more razvneti. Ko se pa tako nerodno otnaša. Saj

Mila ni Mila, kako da Odrinovo trde tega ne razume. Oni ljubljenci ji pravi Miljuna, to je vse nekaj drugega, vse bolj milo zveni.

Zato Mila ne mara biti več Mila.

"Bi šla v nedeljo popoldne z nami, Mila?" ji šepne fant.

"Kam?"

"Za Lučarjev Kal pojdemo rajat."

"E, se mi ne ljubi."

Brž nato so spet pritegnili v štirihetrtinskem taktu. Toda Tilen se je pričel polagoma odmi-kati od te namrjene Mile, in je le gledal, kako bi se čimprej izmuznil s skedenja. Dovolj mu je bilo.

Pri Tavžljehih pa je pomag-al Budinov. Kaj Bran? Da, Bran. Le kaj je tega prineslo na sosedov pod? Saj ima ven-dar doma dovolj mlatve. Ga je morda pa le pritegnila Tavž-ljeva Metka, ki Brana tako ze-lo rada vidi, in ga je tako pri-jazno povabila: "Bi prišel k nam pomagat, Bran? Potlej ti vrneva z Mihcem oba." — To povabilo nikakor ni bilo brez uspeha, posebno še z ozirom na to, ker Bran nima še kaj prida lastnih mlatičev. Na vsak na-čin pa si je hotel pridobiti Tavž-ljevega Mihca, ker je od si-le dober delavec.

In res je Bran zarana prišel. Mihec in Metka sta bila že na podu, medtem ko sta se Tavželj in Polonca prerekala za kozol-cem. On je hotel, da bi dekle znašala snopje na pod, ona pa ne.

"Vi se spočitje, oče, pa nosite snopje, mlatila bom pa jaz."

Kar izšla je svojo pa končno res izpulila očetu cepec iz rok. Le kako da jo je danes tako vle-klo na skedenj?

In je zapelo na podu, da je kar noge pridvigalo, prav ko pogorski "poskok." Branu se je kar nasmejalo, ko je videl deklince zavijane rokave pa žareče oči. Saj so bile tako brhke te Tavžljeve. Sprva ni mogla beseda nikamor ob tem burnem naletu. Samo oči so govorile, prijazni pogledi se odbijali drug k drugemu. Krepko je udarjalo, snopje kar priskakovalo. Sele ko so obračali, je bilo moč do besede.

"Viš, če ne bi bilo tebe, Bran, bi pri nas še spali, tako pa že obračamo," reče Polonca.

"No, boste pa hude, da sem vaju tako zgodaj spravil s postelje."

"Brez skrbi, Bran, ne bi ju dramilo sonce," se možko odre-že Mihec.

"Ne smeš misliti, Bran, da smo take dremavhe," se opravi-čuje Metka.

"Kdo ve," poredno skomigne Bran.

"Seve, ko se pa nikoli ne ozreš v naš kot."

"Čakaj, bom pa prišel drugič pod kamrico pa bom noter po-kukal. In še prav zgodaj."

"Le pridi!" ga željno pogle-da Metka.

"Kje si pa upa," de hudomno Polonca.

"Čakaj me no, kdo si upa ali-ne!" Pri prici jo pograbi in povalja po snopju.

"Le da jo le, še po nagi ji da!" se smeje Mihec.

Ob splošnem smehu in cepe-tu ščiplje Brana zdaj še Metka ker tudi ona ne mara biti pri-krajsana.

"Ne upaš si ne k nam v kam-ro?"

"Čakaj, Meta, dam se tebi!"

Brž spusti Polonco, objame Metko, mehko ji seže okrog bujnih grudi in jo ko žogo za-

vihti po snopju. Jo, kako to Metki dobro dene. Bose noge pridviguje, popravlja si krilo, ki se ji je zavihalo visoko nad koleno, a telo ji kar drhti od smeja. Jo, kako je srečna, da zamore mlatiti z Branom, naj-zaljšim višinskim fantom. Dan in noč bi mlatila, v prahu in vročini, da bi bil le Bran na po-du.

Zdaj pa le spet mirno in pri-dno, snopje že čaka urejeno. Pri naslednjem oddihu načne že zopet Polonca:

"Kdo neki bo mlatil pri Sim-novih?"

Bran ve, da hoče s tem vščip-niti njega, a kar modro odvr-ne: "No, Simnovim se mlatičev ne manjka. Nihče jih ne dobi lažje."

"Jo, Simnovi bajtarjev nič koliko," pritrdi Mihec. "Saj se jim tudi nikjer tako ne izplača, ko pri Simnovih. Dobijo kar in kolikor hočejo."

"Saj tudi imajo," poprime Meta malce zavidno. "Čemu ji-ma bo toliko grunta?"

"Čemu? Grunta ni nikoli preveč," poprime Tavželj, ko strese na pod rjuho snopja. Ni-ti ne ve, kateri grunt je v be-sedi.

Kmalu zatem je prinesla gos-podinja dožujnik: hlebec aj-dovega pa majoliko vina. Spet se vname prijetno čebljanje. Branu strežijo kakor dragemu gostu, a dvoje ljubčih oči ga venomer boža.

"E, Tavžljeva mati, pridne

mlatiče imate pri dožujniku," se šali Bran.

"O, kar veseli nas, da si pri-šel."

"Bran, če bi te zdaj kdo sli-šal," ga poredno pogleda Po-lonca. "Ne veš, da nismo več Tavžljevi. 'Tuzlaj' se reče po novem pri naši hiši."

"Ja, ja, sem pozabil."

"Kako se pa reče vaši hiši?"

"Me kaj malo zanima. 'Bu-dumbi' nam pravijo, ka-li."

"Tak nič ne maraš za novi priimek?" ga gleda Meta.

"Prav nič me ne zanima."

"Viš, Slakov Sime je pa hud, če mu reče kdo Sime."

"Kako pa?"

"Čakaj, kako že? 'Slakulu Šemuc' se piše po novem."

"Hehehe! Zakaj pa ne raj-ši 'Kakana Klobušta'?"

"Kljunu pa pravijo 'Kuku-lu,' a Jazbarju 'Jazulu'."

"Kako pa Klop?"

"Morda 'Klopoteč'."

"Eh, saj se je doobra pre-kucnil ta svet," poprime stari.

"Jablana naj ne bo več jabla-na, ampak le divja lesnika; ti nisi več ti, naša, tepka tu ni več tepka, ka-li, ampak kar le piškova češplja. Vsi zlomki, saj ta svet je ob pamet!"

(Dalje prihodnjič)

CLEVELAND ORCHESTRA

ERICK LEINSDORF, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Čet. 7. marca 8:30
Sob. 9. marca 8:30

Program vključuje dela Mozarta, Mahlerja, Schuberta in Straussa
CE 7300

Imenik raznih društev

PODRUŽNICA ŠT. 10 SZZ

Predsednica Mary Urbas, podpredsednica Mary Malovrh, tajnica Frances Susel, 15900 Holmes Ave. Tel. Potomac 5388; blaginčarka Filomena Seel, zapisničarka Martha Batich, nadzornice: Louise Cebular, Mary Zallar in Maria Lokar. Seje se vrše vsak drugi četrti v mesecu v Slo-ovenskem domu na Holmes Ave.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SZZ

Duhovni svetovalec Father Anthony Bombach, predsednica Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave.; podpredsednica Antonija Svetek, tajnica Mary Umed, 922 E. 200th St. Euclid, O.; blaginčarka Frances Medved; zapisničarka Mary Stusek, nadzorni odbor: Frances Globokar, Frances Garman in Mary Gregory. Seje se vrše vsak prvi turek v mesecu v SDD na Recher Ave.

PODRUŽNICA ŠT. 25 SZZ

Duhovni svetovalec Mgr. B. J. Poh-ljkar, predsednica Mary Marinko, podpredsednica Margaret Tomazin, tajnica Mary Ottonik, 1110 E. 66th St. Tel. Henderson 6933; blaginčarka Du-rothy Strliša, zapisničarka Julia Brezovar, nadzorni odbor: Anna Znidar-skić, Frances Brancel in Jennie Kral-rediteljica Pauline Zigmant, zastop-nice za skupna društva fare sv. Vida: Cecilija Skrbec, Jennie Strnad. Seje se vrše vsak drugi ponedeljek v mesecu v novi šoli sv. Vida.

Članice sprejemamo od 14 do 50 let v odrasli in v mladinski oddelci od rojstva do 18 leta za 10c.

DRUŠTVO SV. VIDA. ŠT. 25 KSKJ

Predsednik Anton Strliša Sr., podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Jo-seph J. Nemanich, 7505 Myron Ave.; blaginčarka Louis Krajc, za prevladovan-je novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zbiruje vsako prvo nedeljo v mesecu v sobi št. 2 v nove šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesečni asse-sment se lahko pobirati ob 1:00 pred sejo in 25. v mesecu v dvorani zvečer ob 6:00. Od 26. pa do konca me-seca na domu tajnika od članstva, ki mu ni moglo plačati poprej. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16 do 60 let in se jim nudi pr-vst zavarovalnine od \$250 do \$5,000. Bolniška podpora znaša \$7 in \$14,00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj oolnik javi pri tajniku, da dobi zdravilski list in karto in ravna naj se po pravilih Jecovite.

DR. SV. LOVRENA. ŠT. 63 KSKJ

Predsednik Louis Simončić, podpredsednik Anton Zidar, tajnik Anton Kor-dan, 9005 Union Ave.; zapisnikar Jo-žab Resnik, blaginčark Josip V. Kovach, nadzorni: Louis Shuster, Fred Kre-šić in Eleonor Hrovat, zdravniki: dr. Anthony J. Perko, dr. Anthony Skur in dr. John Polin. Društvo zbiruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SDD na 80. cesti. Sprejema članstvo do rojstva do 60 let starosti. Bolniški assement 65 centov na mesec in plačuje \$7,00 bolniške podpo-re na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrena.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 146 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Julius Slapsak, predsednik Joseph Kenik, podpredsednik Math Zupancić, tajnik John J. Kaplan, 9108 Union Ave.; blaginčark John E. Maurer, 3522 E. 82. St. Zapis-nikar John Zirmann. Nadzorni od-bor: John Nose, Math Zakrajšek in Anton Skerl zastopnika za SDD na 80. cesti; Joseph Lekan (81 St.) in John Peskar; za SDD v Maple Hia: Charles Hočevar in Louis Zupancić; za Skup-na društva fare sv. Lovrena: Dominik Blatnik in Frank Hrovat. Društveni

zdravniki: dr. A. J. Perko, dr. John Polin in dr. A. Skur. Društvo sprejema članice od rojstva pa do 60 let in je na dobri finančni podlagi. Seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1 uri popoldne v SDD na 80. cesti.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 150 KSKJ

Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednica Theresa Lekan, podpredsednica Theresa Godec, tajnica Mary Pucell, 3535 E. 81 St., blaginčarka Antonija Debelak, zapisničarka Josephine Mulh. Nadzornice: Agnes Zagar, Ann Tekavčič in Frances Adler; ban-gerosinja Antonia Debelak; zastop-nice za SDD na 80 St. Theresa Lekan in Helen Zupancić; za SDD v Maple Heights Theresa Glavič in Ana Fortuna; za skupna društva Helen Zupancić in Veronica Skufca. Zdravniki dr. Perko in dr. Skur in dr. J. Polin. Seje so vsako 3. nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SDD na 80. cesti.

DRUŠTVO SV. MAKLE MAGDALENE. ŠT. 163 KSKJ

Sprejema članice od 16 do 60. leta. Nudi učajneje simpatične certifikate od \$250 do \$5,000; bolniška podpora je \$5. \$7 ali \$14 tedensko. V mladinski oddelci se sprejema članstvo od rojstva pa do 16. leta. Odbor za leto 1945 je sledeč: Duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Fonikvar; preds. Helena Maaly, pod-preds. Marjane Kuhar, tajnica Maria Hočevar, 21241 Miller Ave. Tel. Ivanhoe 0246; blaginčarka Frances Ma-cerol, Zapisničarka Julia Brezovar; nadzornice: Frances Novak, Mary Skur in Dorothy Sterniša. Rediteljica in zastavonošinja Frances Kasunic; za-stopnici za skupna društva fare sv. Vida: Johana Krall in Marjanca Ku-har; za Norwood Community Council, Marjanca Kuhar in Mary Milavec. Zdravniki: M. F. Oman, Angelina De-lak-O'Donnell, J. M. Seliskar, J. F. Seliskar, A. J. Perko, A. Skur, L. J. Perme in C. G. Opaskar in dr. F. J. Makovec. Seje se vršijo vsak prvi pon-deljek v mesecu v novi šoli sv. Vida soba št. 2 ob 8. uri zvečer. Assement se pobira vsak tretji ponedeljek in vsake-za 35. v mesecu v ravno istem prostoru.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 163 KSKJ

Predsednik Frank Znidar; podpredsednik John Pezdirtz; tin, tajnik Jo-seph Ferra, 444 E. 152 St., tel. KE 7131; bolniška, tajnica Frances Leskovec, 19316 Shawnee Ave. Tel. IV 6429; za-pisničarka Anna Grajzar; blaginčarka Mary Jerklich; nadzorniki: Anna Skolar, August F. Svetek in Jennie Zagorc. Zdravniki: dr. A. Skur, dr. Carl Opaskar, dr. Carl Rotter, dr. Louis Perme in dr. Raymond Stasny. Častni duhovni vodja Mgr. Vitus Hri-bar, duhovni vodja Rev. Celestine Seje se vršijo vsak tretji četrti v mesecu ob 7:30 zvečer v lovenskem domu na Holmes Ave.

Assement se pobira pred sejo, prvo nedeljo po seji v dvorani pod cerkvijo Marije Vnebovzete od 9 do 11. ure do-poldne tr. 24 in 25. v mesecu v Slo-ovenskem domu. Društvo sprejema ot-roke od rojstva do 16. leta za zavaro-valnino od \$250 do \$1000 brez zdravniške preiskave ter odrasle od 16. do 60. leta za zavarovalnino od \$250 do \$5,000 in do \$2,000 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA. ŠT. 191 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Anthony Bom-bach, predsednik Leopold Troha, podpredsednik Frank Novoseli; tajnica Matilda Ropret, 19601 Klildeer Ave., tel. KE 2863; blaginčark Alfonsa Savojic, 19306 Klildeer Ave.; zapisničarka Mary Meršnik. Nadzorniki: Frances Globokar, Mary Strukel, Mildred Skufca. Zdravniki: dr. Anthony Skur, dr. Carl Rotter, dr. A. Perme. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v SDD na Recher Ave. ob 8 uri zvečer.

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA

ŠT. 226 KSKJ
Predsednik Frank Fabian, podpredsednik Anton Klancar, tajnica Miss Angela Mencin, 1173 E. 61 St., HE 9189; blaginčarka Mrs. Josephine Trunk; zapisničarka Mrs. Mary Zupancić. Nadzorni odbor: Mrs. Frances Fonikvar, Jean Gercar in Mike Mir-lich; zastopnici za Skupna društva fare sv. Vida: Mrs. Mary Mencin in Mrs. Elizabeth Hribar. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v SDD staro poslopje soba št. 4.

DRUŠTVO SV. ANE. ŠT. 4 SDZ

Predsednica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; podpredsednica Jennie Stan-onnik, tajnica Mary Bradac, 1153 E. 167th St.; zapisničarka Genovefa Zu-pan, blaginčarka Josephine Orazem, rediteljica Mary Pristov, nadzornice: Anna Erbenk, Jennie Suvak in Rose L. Erste. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in okolici. Redne seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob osmih zvečer v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave. (Soba št. 1 v novem poslopju).

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI

ŠT. 5 SDZ
Predsednik Andrew Tekauc, podpredsednik John Štefe, tajnik George Turek, 1601 Waterloo Rd., tel. KEN-more 9731, blaginčark Thomas Kralj, zapisnikar Matt Debevec. Nadzorni odbor: Frank A. Turek, Frank Štefe in Charles Koman. Društvo zbiruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri jutraj v SDD, soba št. 3 (staro poslopje) na St. Clair Ave.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA. ŠT. 18 SDZ

Predsednik Joseph Kalčić, podpredsednik Frank Marolt; tajnik Frank Murhar, 1021 E. 185 St.; zapisnikar Anton Strliša, blaginčark Anton Vider-voj, nadzorniki Louis Lavrč, Frank Oblak in Victor Hočevar; zastopnik za klub društev SDD in za konferenco Frank Modic; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanujoči v Clevelandu. Seje se vrše vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer v gl. uradu SDZ.

DRUŠTVO KRALJICA MIRU

ŠT. 24 SZZ
Predsednica Agnes Lekan, tajnica Jen-nie Milavec, 4445 E. 156 St., zapisni-karka Mary Filipovich, blaginčarka Frances Zimmerman. Nadzornice: Veronica Skufca, Mary Skufca in Mary Paulin. Društveni zdravniki so: dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Polin. Seje se vrše vsak tretji turek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

SAMOSTOJNO PODPORNKO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krasovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 68th St. Tel. Henderson 9183; blaginčark John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki: John Lokar, John Planeč in John Maklar; zastopnik za demski konferenco SDD Michael Te-lich, za klub SDD John Znidaršić, za JPO-SDD in SANS Frank Baraga. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu SDD soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove članice od 16 do 45. leta s prosti pristop-om in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 mesečno in \$7,00 na teden bolniške podpore. Assement je \$1,00 mesečno. Za sprejem ali pregled no-vih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

DR. PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Anton Hambe, 1032 E. 72nd St.; tajnik Frank A. Turek, 885 Addison Rd.; blaginčark Andrej Tekauc, 1033 E. 72nd Place; zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. 60th St.; nadzorniki: Anton Pevznik, Louis Zrile in John Martinčić. Društvo zbiruje vsako drugo nedeljo v mesecu v SDD ob eni uri popoldne v dvorani št. 3. staro poslopje. Assement se pobira na seji in vsakega 25. v mesecu na domu tajnika od 6 do 8:30 zvečer.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVAN-SKEGA. ŠT. 138. C. K. of OHIO

Predsednik Joseph Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni in bol-niški tajnik John Hrovat ml., 21601 Ivan Ave.; blaginčark in zapisnikar Frank A. Turek; nadzorniki: George Turek, Joseph Kostanjsek, Joseph Pajk. Društvo zbiruje vsak tretji pon-deljek v mesecu ob 7:30 zvečer v sobi št. 2 nove šole sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 3 SMZ

Predsednik in blaginčark Charles Benevol, 821 Alhambra Rd.; podpredsednik Frank Kastelic, tajnik Martin Valetich, 15331 Glencoe Ave., tel. KE 6433; blaginčark Fred S. Fener; zapis-nikar John Urbas. Nadzorniki James Kastelic, Frank Videmsek in Jack Jan. Seje se vrše vsak prvi turek v mesecu ob 8 uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

PODRUŽNICA ŠT. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 1101 E. 71 St.; podpredsednik Frank Česnik; taj-nik in blaginčark Tony Krampel, 1003 E. 63 Pl.; zapisnikar Frank Kuhar; nadzorni odbor: Frank Kuhar, Frank Virant in Andrew Champa. Podružni-ca zbiruje vsako tretjo soboto v me-secu zvečer v SDD, soba št. 4, staro poslopje. Tajnik pobira assement vsa-kega 25. v mesecu.

PODRUŽNICA ŠT. 6 SMZ

Predsednik John Gorishek, podpredsednik John Kodrič, tajnik Frank Ma-harol, 1172 Norwood Rd., blaginčark Damjan Tomažin, zapisnikar Joe Gria-na; nadzorniki: Primož Kogol, Fr. Za-krajšek, Damjan Tomažin; zastopnik za skupna društva sv. Vida: Jože Gria-na. Seje so vsako četrto nedeljo po-poldne ob eni v novi šoli sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SMZ

Predsednik John German, podpredsednik Ljón Tancek, tajnik in blaginčark Karel Ribar; zapisnikar Geo. Tu-rek, nadzorni odbor: Joseph Ferra, Jo-seph Podnar, J. Serša. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu ob osmih zvečer v Turkovi dvorani na 16011 Wa-terloo Rd.

SLOVENSKA ZVEZA DR